

Jelekre várva

VISSZHANG - LXV. évfolyam, 8. szám, 2021. február 26.

- Jaj, istenem, de ugye nem ütötte meg magát nagyon a miniszterelnök úr?! - akár ezt is kérdezhetne volna péntek reggel az együttérzéstől csordultig telt műsorvezető, a közszolgálatnak nevezett adó stúdiójában. (Miniszterelnöki interjú, Kossuth rádió, 2021. febr. 19.)

Ám Nagy Katalin (így hívják a műsorvezetőt) végül mégis visszafogta magát, és - majd látni fogjuk - ennél ridegebben, sőt, harciasabban fejezte ki az aggódását.

Addig is mondjuk el: a kényszerűség vitte rá, hogy elálljon a szelídebb formájú érzelemnyilvánítástól, hiszen valamennyire mégiscsak ragaszkodnia kellett a realitásokhoz. Azok pedig nem azt mutatták, mintha valóságos csihi-puhi zajlott volna a politikai küzdőtéren: ennél sokkal egyszerűbb dolog történt. És bár Nagy mindvégig úgy tett, mintha életében nem hallott volna erről, újságíróként mégiscsak tudnia kellett, hogy az előző napokban az ellenzéki pártok nem kivont szablyákkal támadták meg, hanem szavakkal és érvekkel kritizálták a kormányfő által indított nemzeti konzultációt. Amire normális körülmények között az a logikus válasz, hogy a miniszterelnök (vagy a kormányának egy tagja) maga is szavakkal, érvekkel reagál az ellenzék kritikájára. Ideális esetben szemtől szemben és válaszra választ adva. Amelynek során a nézők-hallgatók számára egyvalamit egészen biztosan garantálnak: bármennyire ellenségesek is egymással a felek, és esetleg igyekeznek például személyeskedéssel elterelni a vitát, alapvetően mégiscsak a kritikában felvetett téma áll majd a műsorok középpontjában.

Egy miniszterelnöki interjú ebből a szempontból kétségtelenül kevésbé ideális eset, ám erre találták ki azt az ugyancsak egyszerű megoldást, hogy ilyenkor a műsorvezető képviseli a másik felet. Összegyűjti az ellenfelek érveit, majd ezeket az ott ülő politikus elé tárva megkérdezi őt, hogy neki magának mi erről a véleménye. Melyek az ellenérvei, esetleg hol látna esélyt valamiféle kompromisszumos megegyezésre. Végére a cél mindig a közjó szempontjából hasznos megoldások megtalálása, a konszenzus kialakítása.

Ennek a műsornak azonban jól érzékelhetően nem ez a célja. Nagy Katalinnak nemhogy esze ágában nem volt bármilyen módon is idézni az ellenzék érveiből, kritikáiból, de még a „kritika” kifejezést magát is száműzte a téma érintésekor, pontosabban átírta a miniszterelnök legkedveltebb szavára, a „támadás”-ra. És így ezt kérdezte meg tőle:

- Miért támadja az ellenzék a nemzeti konzultációt?

Ettől a kérdéstől pedig egyszer s mindenkorra eldőlt, hogy a téma semmiképp sem a nemzeti konzultáció, hanem a „támadás”, és a cél sem az, hogy bárki is tisztázza a műsorban az ellenzék kritikája nyomán felmerülő kérdéseket, illetve a miniszterelnök ezzel kapcsolatos álláspontját. A „közjó” fogalmát már ne is említsük.

Aki tehát megértette, mire is kérdez rá a riporter, annak már más dolga nem volt, mint hogy nekilásson kitalálni, mi is lehetett az ellenzék hátsó szándéka, amikor úgymond „megtámadta” a konzultációt. Továbbá hogy ilyen módon mi jelenti ma a magyar társadalom számára a legnagyobb veszélyt. És mivel a miniszterelnök (nézd már, milyen mintaszerű egymásra hangolódás!) a kérdést azonnal megértette, egy szempillantás alatt meg is adta a maga halálbiztos diagnózisát az „ellenségei” mozgatórugóiról:

- „...az ellenzék csak azért támadja a nemzeti konzultációt, mert ők egy hatalmi képződmény, és ez egy hatalmi reflex náluk: Lenin, Sztálin és Rákosi neve fémjelzi a tetteiket.”

A téma ezzel azután le is zárult, több kérdés nem volt, minek is lett volna. A kérdés és a rá adott válasz

garantálta, hogy a műsor hallgatóinak többé eszébe se jusson a konzultáció mint téma, csak az jusson eszébe, hogy kit kell gyűlölnie, ha létezik olyan körülötte, ha nem. De végül is ez megszokott dolog, éppésszel nézve csak az a borzasztó benne, hogy mindig ugyanúgy ismétlődik.

Szerencsére másnap rögtön akadt olyan kommentelő a Facebookon, aki ezt fűzte hozzá a történethez: „Nem értem, mi a bajtok ezzel a kérdéssel! Orbánnak módjában állt volna normálisan válaszolni. Ő is idézhette volna az ellenzék érveit, hiszen ő is hallotta őket a parlamentben és olvashatta a nyilatkozataikat, vagy nem? Pontról pontra elmondhatta volna, hogy szerinte hol van bennük a hiba, vagy hogy miért érzi igazságtalannak a kritikákat. Miért kell mindig az újságírókat hibáztatni? A műsorvezető biztosan nem akasztotta volna meg, nyugodtan elmondhatta volna, amit akart, de nem ezt tette, hanem mellébeszél, hogy szegény riporter meg se tudott szólalni a meglepetéstől!”

Mi pedig ettől végre elképzelhettük a jelenlegi miniszterelnököt, amint éppen finoman korigálja a vele eszmei szimbiózisban élő riporter profi alákérdezését: „Elnézést, Katalin, de nekem mint jogvégzett embernek kötelességem jelezni, hogy az ellenérdekelt fél véleményét semmiképp sem nevezhetjük támadásnak.” És még tovább is tudtuk részletezni, hogy végre önfeledten kiélvezhessük: majd éppen Orbán lesz az a politikus, aki ellenáll a neki alájátszó riportereknek, és maga billenti helyre a műsor kibicsaklott menetét, tárgyyszerűséggel, méltányossággal és elfogulatlansággal. Rég sikerült ilyen könnyen röhögésbe fordítanunk mindazt, amin addig csak dühöngeni tudtunk. Kár, hogy a végén visszajött a kommentelő, és kikérte magának, hogy gúnyt űztünk a hozzászólásából. Egyúttal felszólította a Facebook vezetését, hogy találjanak ki most már egy olyan jelet is, amellyel az ember jelzi, hogy nem, nem hülyéskedett, teljesen komolyan gondolta, amit leírt. Egyelőre azonban erre még nem érkezett válasz, így most mindannyian egy ilyen jelre is várunk.